

Tárgytematika / Course Description**Speciális andragógia**

AKLM_BHTM049

Tárgyfelelős neve /**Teacher's name:** dr. Vehrer Adél**Félév / Semester:** 2019/20/1**Beszámolási forma /****Assesment:** Vizsga**Tárgy heti óraszám /****Teaching hours(week):** 0/0/0**Tárgy féléves óraszám /****Teaching hours(sem.):** 9/0/0**OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE**

A hallgatók ismerjék meg az európai felnőttoktatás prioritásainak változásait, különös tekintettel a célcsoportokra. Az utóbbi évtized Unió dokumentumainak tükrében legyenek tájékozottak a jelenlegi demográfiai folyamatokról, ezek hatásáról a felnőttképzésre. A félév során kiemelten foglalkozunk a speciális célcsoportok munkaerő-piaci és képzési lehetőségeivel, főként a 60 éven felüliek életvezetési és tanulási folyamataival.

Az előadások tananyagának feldolgozását kiegészítik azok a gyakorlatok, amelyek során a hallgatók speciális célcsoportokat keresnek fel. Az előadásokhoz kapcsolódóan szerezzenek személyes tapasztalatot a hallgatók a speciális csoportokról. Ismerjék meg lakókörnyezetükben a speciális csoportok jellemzőit, problémáit, képzési lehetőségeiket. Tanulmányozzák a nonformális tanulási lehetőségeket is egy kiválasztott célcsoport esetében.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- A társadalmi változások hatása az oktatás és képzés rendszerére az ezredfordulótól napjainkig.
- A felnőttképzés kihívásai napjainkban az Európai Unióban: demográfiai folyamatok, társadalmi beilleszkedés.
- Az egész életen átívelő tanulás programjának megvalósíthatósága, sikeres kezdeményezések, jó gyakorlatok az Unióban.
- Esélyegyenlőség, esélyegyenlőtlenség, hátrányos helyzet. Az esélyegyenlőség növelése. A felnőttképzés lehetséges szerepei a pályakorrekcióban.
- Speciális célcsoportok: az idősödés és a bevándorlás problémájának felnőttképzési vonatkozásai. A célcsoportok képzési jellemzői.
- Életkori sajátosságok a felnőttoktatásban. A felnőtt- és időskor fejlődéslélektana.
- A 60 éven felüliek életvezetési és tanulási folyamatai. Az időskorú népesség iskolázottsága.
- Az időspolitika gyakorlata az Európai Unióban. Jogszabályok, programok, szervezetek az időskori tanulásért.
- Mobilitás időskorban. A tevékeny időskor programja.
- Képzési feltételek és lehetőségek az időskori oktatásban.
- Az idősek informatikai tájékozottságát bővítő programok Európában.
- Az önkéntesség szerepe az időskori tanulásban.
- Nem formális és informális tanulási lehetőségek idős korban. Európai példák.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Az aláírás és a vizsgára bocsátás feltétele egy beadandó dolgozat elkészítése. Formai követelmény: 10-15 ezer karakter szóközökkel együtt, Arial betűtípus, 12 p. A dolgozat tartalmazzon kérdőíves felmérést, szakirodalmat, Internetes anyagokat. Két nyomtatott alapú irodalmat (könyv, folyóirat) és két internetes hivatkozást mindenképpen tartalmaznia kell. A kérdőíves vizsgálat eredményeit saját szerkesztésű grafikonokon kell bemutatni. A dolgozathoz irodalomjegyzéket és kérdőívet kell csatolni.

A dolgozatot legkésőbb az utolsó konzultáción kell leadni papír alapon vagy ugyanezen dátumig az oktató e-mail címére: vehrer.adel@sze.hu.

• Választható célcsoportok (egyéni egyeztetéssel egyéb csoport is választható):

- Idős korosztály
- Értelmi fogyatékosok
- Siketek
- Vakok
- Mozgássérültek
- Kisebbségek
- Nemzetiségek
- Katonák
- Munkanélküliek
- Pályakezdő munkanélküliek
- Megváltozott munkaképességűek
- Rabok, börtönviseltek
- Anonim alkoholisták
- Panellakók
- Pedagógusok
- Bevándorlók
- Funkcionális analfabéták
- Kistelepülésen élők
- GYES-ről visszatérők
- Idősödő nők
- Elavult szakképzettséggel rendelkezők
- Alacsony iskolai végzettségűek

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kopp Mária – Kovács Mónika Erika: A magyar népesség életminősége az ezredfordulón Semmelweis Kiadó és Multimédiás Stúdió, Budapest, 2006.

Bukodi Erzsébet – Altorjai – Szilvia – Tallér András: A társadalmi rétegződés aspektusai Társadalomstatistikai Füzetek 45, Népeségstudományi Kutatóintézet, KSH, Budapest, 2005.

Durkó Mátyás: Az andragógiai sajátosságok értelmezése, fő stratégiái, taktikai konzekvenciái a korszerű felnőttnevelésre. In: Durkó Mátyás-Sz. Szabó László (szerk.): A felnőttkori nevelés sajátosságai és társadalmi funkciói. Debrecen, 1990.

Horváth Cz. János (szerk.): Idősebb munkavállalókkal kapcsolatos politikák. Budapest, 2006. Nemzeti Felnőttképzési Intézet. https://www.nive.hu/kutatas_fejlesztés/felnottkepzes_kutatas_2003-2007/2006pdf/18_domokos.pdf

Kravalik Zsuzsanna: Az Időspolitika Gyakorlata az Európai Unióban Közösségi és Tagállami Szinten www.szmm.gov.hu/download.php?ctag=download&docID=500

Sz. Molnár Anna: Az idős felnőtt rétegek (45 év feletti) felnőttképzési

igényei és képzési lehetőségei. Budapest, 2005. Felnőttképzési Kutatási Füzetek. <http://vmek.oszk.hu/06500/06528/06528.pdf>

Zöld könyv: „A demográfiai változások kihívása, a nemzedékek közötti szolidaritás új

formái” AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA. A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE. Brüsszel, 2005. http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/hu/com/2005/com2005_0094hu01.pdf

Dr. Vehrer Adél-Molnár Éva: A munka-motiváció kialakításának egy sajátos módja a hátrányos helyzetűek körében. in: Gazdasági kannibalizmus, hátrányos helyzetű csoportok a munkaerőpiacon és az emberi erőforrás menedzsment. A hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci helyzetének szociológiai és humánpolitikai aspektusai. Szerk. Szretykó György. Comenius Oktató és Kiadó Kft. (407-425. old.)

Dr. Vehrer Adél: Humánerőforrás-fejlesztés és felnőttképzési kapacitás bővülés az Európai Unió pályázatok hatására hazánkban. XV. Apáczai Napok. Nemzetközi Tudományos Konferencia. 2011. Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Tanulmánykötete. XV. Apáczai-Napok-2011. Tanulmányok 2012. NYME AK. Győr. (11-16. old.) http://ak.nyme.hu/apaczainapok/tanulmanykotet_2011

Dr. Vehrer Adél: Az idősödő társadalmak és a felnőttképzés kihívásai. Népesedés, humángazdaság és társadalmpolitika. A népesedés szociológiai és társadalom-gazdaságtani problémái a XXI. század elején. Comenius Oktató és Kiadó Kft. Pécs. 2011. (84-101.)

Dr. Vehrer Adél: A permanens művelődéstől az élethosszig tartó tanuláshoz. XIII. Apáczai Napok. Nemzetközi Tudományos Konferencia. 2009. Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Tanulmánykötete. XIII. Apáczai-Napok-2009. Tanulmányok 2010. NYME AK (360-364.)

Dr. Vehrer Adél: Transznacionális képzések az Európai Unióban. XII. Apáczai Napok. Nemzetközi Tudományos Konferencia. 2008. Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Tanulmánykötete. Győr, 2009. (516-522.)

Dr. Vehrer Adél: A humán tényezők jelentősége a felnőttképzésben az ezredforduló küszöbén. Térbeli és kvalifikációs vonzáskörzet vizsgálat. In: Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola Évkönyve 1998/99. (Közzéteszi: Kovátsné dr. Németh Mária főigazgató) 1999. Győr. (335-340.)

Dr. Vehrer Adél-Molnár Éva: A vallás szerepe a hátrányos helyzetűek beilleszkedésében (The Role of Religion in the Integration of the Underprivileged). Gazdaság és Társadalom 2012. I-II. sz. (220-235. old.)

Dr. Vehrer Adél: Felnőttképzési kezdeményezések az Európai Unió határvidékein. Kultúra és Közösség. 2009/II. sz. (109-114.)

Saját gyűjtés és feldolgozás a választott célcsoporttal kapcsolódóan.

Dr. Vehrer Adél

egyetemi docens